

## درس ۳

### \*سؤالات تشریحی\*

۱- در بیت زیر دو رکن اصلی تشبیه را مشخص کنید.

چه زخم چو نای هر دم ز نوای شوق او دم      که لسان غیب خوشتر بنوازد این نوا را

۲- نوع تشبیهات زیر را بنویسید. (گسترده - فشرده)

الف- قطره دانش که بخشیدی ز پیش      متصل گردان به دریاهاى خویش

ب- اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده است.



- ج- مه طاسک گردن سمندت      شب طره ی پرچم سیاهت
- د- دل چو پرگار به هرسو دورانی می کرد      وندران دایره سرگشته و پابرجا بود
- ۳- ارکان تشبیه را در بیت زیر مشخص کنید.
- می شکفتم زطرب زانکه چو گل بر لب جوی      بر سرم سایه ی آن سرو سهی بالا بود
- ۴- با استفاده از مشبه به کوه یک تشبیه فشرده و یک تشبیه گسترده بنویسید.
- ۵- تشبیه گسترده ی زیر را به تشبیه فشرده ی ترکیبی و غیر ترکیبی تبدیل کنید.
- خورده است خدا زروی تعظیم      سوگند به روی همچو ماهت
- ۶- تشبیه های زیر را به استعاره تبدیل کنید.
- الف- این عمر به ابر نوبهاران ماند      این اشک به سیل کوهساران ماند
- ب- اشکی که تو را بر گل رخسار دویده است      باران بهاری است که بر سبزه چکیده است
- ۷- استعاره بیت زیر را به تشبیه کامل تبدیل کنید.
- صدف وار گوهر شناسان راز      دهان جز به لؤلؤ نکردند باز
- ۸- در بین استعاره های زیر کدام تشخیص است؟
- الف- رود شاخ گل در برنیلفر      برقصد به صد ناز گلنارها
- ب- شبی گیسو فروهشته به دامن      پلاسین معجر و قیرینه گرزن
- ج- در چراغ دو چشم او زد تیغ      نامدش کشتن چراغ دریغ
- ۹- استعاره را در ابیات زیر مشخص کنید.
- الف- دلا تا کی در این زندان فریب این و آن بینی      یکی زین چاه ظلمانی برون شو تا جهان بینی
- ب- اشک بخندید که رخ بر متاب      بی سبب از خلق نباید رمید
- ۱۰- با استفاده از واژه ی "برف" یک استعاره بنویسید که جان بخشی نیز در آن به کار رفته باشد.

## درس ۴

۱- چرا در سبک عراقی قالب قصیده از رونق افتاد؟ پاسخ: زیرا شعر این دوره از دربار خارج شد و قصاید مدحی از رونق افتاد.
۲- مضمون و محتوای غزل سبک عراقی کدام است؟ پاسخ: عارفانه و عاشقانه